

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122013297
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122013297.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.01.2023 v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 18.11.2022, sp. zn. 41PP/26/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C., trvale bytom C., D. E. XXXX/XX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Prešov, p o d m i e n e č n e p r e p ť ť a z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré mu boli uložené rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 3T/13/2019 zo dňa 03.06.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5To/33/2019 zo dňa 25.09.2019 vo výmere 4 (štyroch) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 1T/36/2016 zo dňa 19.06.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Svidník, sp. zn. 1T/36/2016 zo dňa 17.6.2020 vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 51 ods. 1 Tr. zákona určuje odsúdenému skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona ukladá odsúdenému povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

o d ō v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 18.11.2022, sp. zn. 41PP/26/2022 súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, v spojení s § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona žiadosť odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonov trestu odňatia slobody, ktoré mu boli uložené rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 3T/13/2019, zo dňa 03.06.2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/33/2019, zo dňa 25.09.2019 podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 1T/36/2016, zo dňa 19.06.2016 podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona vo výmere 3 rokov, v spojení s uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 1T/36/2016, zo dňa 17.06.2020 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu riadne a včas, ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podal sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 09.01.2023. Namietal, že z uznesenia nie je zrejmý dôvod zamietnutia jeho návrhu, iba je v ňom uvedené, že z výpisu z registra trestov vyplýva 8 záznamov, pričom v prvých piatich prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Dňa 05.10.2019 nastúpil výkon trestu v ÚVV a ÚVTOS Prešov, ale dňa 22.10.2019 bol premiestnený do ÚVV a ÚVTOS Košice - Šaca. Z jeho hodnotenia vyplýva, že mal zlomiť stolnotenisovú raketu, ale on sa iba nešťastne pošmykol a pri páde sa mu zlomila, ale keďže on ju

prevzal pred zápasom oproti podpisu, tak mu to pripísali, hoci márne im vysvetľoval, čo to spôsobilo. Bol zaradený na nestráženom pracovisku, kde jeho pracovná morálka bola hodnotená kladne. Vzhľadom na kladné správanie, čo súd nezohľadnil, bol preradený z diferenciačnej skupiny B do skupiny A a bol umiestnený do otvoreného oddelenia. Od upozornenia na neustrojenosť nemal žiadne nedostatky, čo sa prejavilo aj v hodnotení ústavu. Uvedomil si doterajšie skutky a to, že chce žiť pokojným životom a zabudnúť na minulosť. Robil všetko preto, aby si uvedomil, že jeho konanie je nesprávne, bol preradený zo skupiny B do skupiny A, do otvoreného oddelenia, kde sa snažil správať maximálne poctivo, za čo dostal aj pochvalu. Uvedomil si doterajšie nesprávne konanie a nevie, ako má dokázať zmenu, keď nedostal šancu. Žiadal preto, aby odvolací súd mu dal možnosť preukázať jeho úsilie, že sa zmenil a vyhovel jeho žiadosti o podmienené prepustenie.

Na základe takto riadne a včas podanej sťažnosti, krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Prvostupňový súd sťažnosťou napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že dôvodom prečo súd zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie, je jednak osoba odsúdeného, jednak jeho kriminálna minulosť a charakter skutkov, pre ktoré bol odsúdený v predmetnej trestnej veci, pričom počas doposiaľ troch rokov vo výkone trestu odňatia slobody bol len raz disciplinárne odmenený, no na jeho správanie je evidovaných niekoľko záporných poznatkov, ktoré síce nemali intenzitu disciplinárneho previnenia, avšak súdu poskytli celkový obraz o správaní sa a hlavne o miere prevýchovy odsúdeného. Doterajšie správanie odsúdeného vo výkone trestu vníma súd ako správne a v súlade s normami výkonu trestu odňatia slobody, no jeho správanie nemožno považovať za vzorné. Súd vzal do úvahy závažnosť spáchanej trestnej činnosti, kde sa dopustil špeciálnej recidívy hneď po tom, čo bol odsúdený pre lúpež, pričom mu bola daná možnosť preukázať nápravu podmieneným trestom, no odsúdený v ňom spáchal ďalšiu lúpež, s tým, že samotný trestný čin lúpeže možno považovať za jeden z najviac zavrhnuteľných trestných činov. V kontexte všetkých okolností sa javí žiadosť odsúdeného ako podaná predčasne v zmysle nenaplnenia materiálnych podmienok pre poskytnutie benefitu v podobe podmieneného prepustenia. Rozhodnutie o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody má fakultatívnu povahu a na takéto rozhodnutie nemá odsúdený právny nárok.

Po oboznámení sa so sťažnosťou napadnutým uznesením, ako aj obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený vykonával tresty odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 19.06.2018, sp. zn. 1T/36/2018 v trvaní 3 rokov a uložený mu rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 03.06.2019, sp. zn. 3T/13/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2019, sp. zn. 5T/33/2019 v trvaní 4 rokov a 8 mesiacov, pričom v oboch prípadoch bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04.10.2022 podal odsúdený žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu a preto by táto možnosť mala byť umožnená len odsúdenému, u ktorého je reálny predpoklad, že uložený trest splnil svoj účel, aj bez potreby jeho celkového výkonu v ústave na výkon trestu. Súd preto musí skúmať všetky okolnosti svedčiacie o možnostiach prevýchovy odsúdeného, ako aj jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

Z inštitútu trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že pokiaľ doposiaľ vykonanou časťou trestu bol dosiahnutý účel trestu sledovaný zákonom, je ďalší výkon trestu odňatia slobody nepotrebný a taktiež nedôvodný, aj keď pri ukladaní trestu sa prihliada k možnostiam nápravy páchatela, nie je

možné vždy presne predvídať, ako sa u jednotlivých páchatel'ov prejaví jeho výchovný účinok. Zo správania odsúdeného a jeho postoja k plneniu si povinností v dobe výkonu trestu môže byť zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu už nie je potrebný a odsúdený môže byť prepustený na slobodu. Podmienečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie v prevýchove a resocializačnom procese aj v iných podmienkach, teda na slobode. Zmysel tohto inštitútu nie je len v tom, že za dobré správanie, prípadne za plnenie si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody bude odsúdený automaticky prepustený po odpykaní si zákonom stanovenej doby k zreteľu účelu trestu. Nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného.

Z hodnotenia z ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že odsúdený nastúpil výkon trestu odňatia slobody predvedením dňa 05.10.2019 v ÚVV a ÚVTOS Prešov. Dňa 22.10.2019 bol premiestnený do ÚVTOS Košice - Šaca, kde mu bola stanovená diferenciacná skupina B. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez nedostatkov, ale následne bolo negatívne správanie odsúdeného potrebné korigovať v dvoch prípadoch, keď zlomil stolnotenisovú raketu a keď počas rajónov spal na lôžku, pričom na dané porušenie interných predpisov bol dôrazne upozornený, vykonané pohovory splnili svoj účel a svoje správanie skorigoval. Dňa 22.06.2021 bol na vlastnú žiadosť premiestnený do ÚVV a ÚVTOS Prešov a umiestnený do oddelenia výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove, kde pokračoval v plnení si svojich povinností. Od 07.01.2022 do 22.05.2022 bol pracovne zaradený na nestráženom pracovisku mimo ústavu s dohľadom F. C., kde bola jeho pracovná morálka hodnotená kladne. Dňa 23.05.2022 bol umiestnený do otvoreného oddelenia toho istého ústavu, čomu predchádzala zmena diferenciacnej skupiny z B na skupinu A, pričom adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez nedostatkov, i keď následne bol jedenkrát upozornený na dodržiavanie ustrojovacej disciplíny, pričom po upozornení svoj nedostatok viac neopakoval. Jedenkrát mu bola povolená vychádzka mimo ústavu na čas neprevyšujúci 24 hodín na návštevu blízkych osôb, z ktorej sa vrátil riadne a v čas. K vlastnej trestnej činnosti verbalizuje sebakritický postoj a negatívnu skúsenosť s obmedzením niektorých jeho základných práv a slobôd v priebehu výkonu trestu odňatia slobody a predpokladá dostatočné ponaučenie na to, aby viac trestnú činnosť nespáchal. V priebehu celého výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený pochvalou, disciplinárny trest mu uložený nebol. Vzhľadom na uvedené, ústav na výkon trestu konštatuje čiastočne preukázanie podmienok na podmienečné prepustenie a odporúča odsúdeného podmienečne prepustiť s dohľadom.

Na základe uvedeného dospel sťažnostný súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, k záveru, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Sťažnostný súd posudzoval správanie odsúdeného počas celého výkonu trestu odňatia slobody, pričom poukazuje na skutočnosť, že aj keď u neho boli zistené tri negatívne nedostatky, ktoré boli korigované pohovorom, tieto nemali intenzitu disciplinárneho previnenia, za ktoré by mu bolo potrebné ukladať disciplinárny trest a po upozornení sa už neopakovali. Odsúdený disciplinárne potrestaný nebol, bol pracovne zaradený na nestráženom pracovisku mimo ústavu, kde jeho pracovná morálka bola hodnotená kladne. Následne bola realizovaná zmena diferenciacnej skupiny z B na diferenciacnú skupinu A a dňa 23.05.2022 bol umiestnený do otvoreného oddelenia ústavu na výkon trestu, pričom aj ďalší negatívny nedostatok spočívajúci v nedodržiavaní ustrojovacej disciplíny bol vyriešený upozornením a viackrát sa neopakoval. Následne mu bola jedenkrát povolená vychádzka mimo ústavu na 24 hodín, z ktorej sa vrátil riadne a včas, pričom k svojej trestnej činnosti má sebakriticky postoj, s tým, že z registra trestov odsúdeného vyplýva, že pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody bol síce 5-krát súdne trestaný, avšak vo všetkých 5 prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený, pre fikciu zahľadania odsúdenia, z toho aj keď v jednom prípade mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, tento mu bol odpustený amnestiou dňa 02.01.2013 s účinkom zahľadania.

S poukazom na odpis registra trestov odsúdeného a správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré vyplýva z hodnotenia ÚVTOS Prešov, mal krajský súd za to, že návrhu odsúdeného na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je možné vyhovieť, s určením skúšobnej doby podmienečného prepustenia v trvaní 3 rokov, za súčasného nariadenia probačného dohľadu nad odsúdeným v skúšobnej dobe, ako aj za súčasného uloženia povinnosti zamestnať sa v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Na základe uvedených skutočností krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.